Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0149

Zaščita podjetij, delovnih mest in proizvodov EU pred nepošteno konkurenco iz tretjih držav

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2026 o zaščiti podjetij, delovnih mest in proizvodov EU pred nepošteno konkurenco iz tretjih držav (2025/2955(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju peticij št. 0072/2025 in št. 0956/2025,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije[1] ter Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2025/512 z dne 13. marca 2025 o tehničnih zahtevah za razvoj, vzdrževanje in uporabo elektronskih sistemov za izmenjavo in shranjevanje informacij na podlagi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[2],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah)[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o splošni varnosti proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Sveta 87/357/EGS[4],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in

---

1 UL L 269, 10.10.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj.
2 UL L, 2025/512, 20.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj.
3 UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
4 UL L 135, 23.5.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj.

Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011[5],

– ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93[6],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/3015 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o prepovedi proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, na trgu Unije in spremembi Direktive (EU) 2019/1937[7],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. februarja 2025 z naslovom Celovit nabor orodij EU za varno in trajnostno e-trgovanje (COM(2025)0037),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2025 o varnosti proizvodov in skladnosti z zakonodajo pri e-trgovanju in uvozu iz držav, ki niso članice EU[8],

– ob upoštevanju člena 233(2) Poslovnika,

A. ker se lahko zaradi uvoženih proizvodov, danih na trg EU, pojavi nelojalna konkurenca, če se ti proizvodi prodajajo po umetno nizkih cenah, ki so posledica dampinga, subvencij, ki izkrivljajo trgovino, strukturnih presežnih zmogljivosti, regulativnih asimetrij, vključno z nižjimi okoljskimi, trajnostnimi in delovnimi standardi, zavajajočih poslovnih praks ali izogibanja veljavnim zdravstvenim in varnostnim standardom; ker so te prakse v nasprotju z zavezanostjo EU pravičnemu in trajnostnemu svetovnemu trgovinskemu sistemu, spodkopavajo proizvajalce EU, ki delujejo v skladu z visokimi regulativnimi zahtevami in zahtevami glede trajnostnosti, ter lahko povzročijo znatno gospodarsko škodo strateškim industrijskim ekosistemom na notranjem trgu, hkrati pa negativno vplivajo na potrošnike;

B. ker lahko nedavne motnje v svetovnem trgovinskem sistemu presežek proizvodnje preusmerijo na trg EU in izkrivijo konkurenčne pogoje;

C. ker lahko državne subvencije in presežna industrijska zmogljivost na

---

5 UL L 169, 25.6.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj.

6 UL L 218, 13.8.2008, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj.

7 UL L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj.

8 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0154.

Kitajskem v sektorjih, kot so jeklarstvo, elektronika in sončni paneli, škodujejo podjetjem EU, zaradi česar proizvajalci EU vse težje konkurirajo na cenovni ravni; ker Kitajska, kot je navedeno v Draghijevem poročilu[9], že prevladuje v svetovnem izvozu čistih tehnologij in naj bi v prihodnosti ohranila znatne presežne zmogljivosti na področju sončne fotovoltaike, baterijskih celic in električnih vozil, deloma zaradi državnih subvencij, ki so štirikrat višje kot v drugih večjih gospodarstvih, skupaj z nizkimi proizvodnimi stroški;

D. ker ima Komisija že na voljo vrsto instrumentov trgovinske zaščite, vključno z zaščitnimi ukrepi, ki ji omogočajo zaščito delovnih mest in podjetij v EU v primeru nelojalne konkurence, izkrivljanja trga ali dampinga; ker je EU te ukrepe uporabila zlasti za kitajska električna vozila, potem ko je bilo ugotovljeno nepošteno državno subvencioniranje;

E. ker se nekatere spletne platforme s sedežem zunaj EU hitro širijo na trgu EU, pri čemer v nekaterih primerih prejemajo državno podporo, ponujajo blago po zelo nizkih cenah, in sicer ceneje kot podjetja EU, zlasti mala in srednja podjetja, hkrati pa na trg dajejo znatne količine izdelkov, ki ne ustrezajo varnostnim, okoljskim in kemijskim standardom EU ter pomenijo tveganje za potrošnike in povzročajo gospodarsko škodo;

F. ker je taka nelojalna konkurenca pogosto povezana z nižjimi delovnimi standardi, slabim varstvom okolja in kršitvami pravic delavcev, kar je v nasprotju z zavezanostjo EU pošteni in trajnostni trgovini ter spodkopava konkurenčnost in odpornost inovativnih mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij EU, ki spoštujejo predpise EU;

G. ker skokovita rast uvoza proizvodov malih vrednosti v okviru e-trgovanja, ki ga olajšujejo zlasti izvzetja od carin za pošiljke, cenejše od 150 EUR, ki večinoma prihajajo iz Kitajske, pomeni znaten pritisk na carinske organe in organe za nadzor trga, s tem pa omejuje njihovo sposobnost za učinkovito uveljavljanje predpisov EU o spletni prodaji;

H. ker vse več blaga, uvoženega v EU prek kanalov e-trgovanja, ni v skladu z varnostnimi, okoljskimi ali delovnimi standardi EU, zaradi česar so potrošniki, zlasti ranljivi uporabniki in mladoletniki, izpostavljeni nevarnim ali ponarejenim proizvodom, kar povzroča gospodarsko škodo, izkrivlja lojalno konkurenco in zmanjšuje zaupanje v enotni trg, zlasti v škodo podjetij EU, ki spoštujejo predpise, predvsem malih in srednjih podjetij, ki vlagajo v kakovost, varnost in trajnostnost;

---

9 Draghi, M., The future of European Competitiveness (Prihodnost evropske konkurenčnosti), 9. september 2024.

I. ker nekateri prodajalci iz tretjih držav pri prodaji potrošnikom v EU zaobidejo regulativne in upravne zahteve, kar ustvarja neenake konkurenčne pogoje, ki negativno vplivajo na podjetja EU, zlasti mala in srednja podjetja ter podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, kar vpliva na njihovo konkurenčnost in zmogljivost za rast, zlasti kadar se te obveznosti ne izvršujejo učinkovito za uvožene proizvode;

J. ker je v Draghijevem poročilu poudarjeno, da se podjetja EU v primerjavi s svojimi konkurenti na Kitajskem in v Združenih državah soočajo z nepotrebno regulativno zapletenostjo, birokracija EU pa je opisana kot težka in naraščajoča; ker več kot 60 % podjetij v EU meni, da obveznosti poročanja ovirajo naložbe, 55 % malih in srednjih podjetij pa meni, da so regulativne ovire in upravna bremena njihov največji izziv; ker EU nima kvantitativnega okvira za oceno stroškov in koristi nove zakonodaje;

K. ker nezadostna preglednost glede porekla izdelkov, ki vstopajo na notranji trg, slabi ozaveščeno izbiro potrošnikov in lojalno konkurenco ter ker za neživilske izdelke, ki se uvažajo v EU, trenutno ne velja obvezno označevanje porekla;

L. ker so potrošniki, predvsem ranljive skupine ali tisti, ki prvič kupujejo prek spleta ter nimajo jasnih in zanesljivih informacij o poreklu izdelka, skladnosti in odgovornem gospodarskem subjektu, lahko izpostavljeni zavajajočim praksam prodajalcev iz tretjih držav;

M. ker so kmetje iz EU pogosto izpostavljeni konkurenci zaradi uvoza kmetijskih izdelkov iz tretjih držav, kjer ni enakovrednostih okoljskih, fitosanitarnih ali delovnih standardov ali zadostne sledljivosti; ker to pomeni morebitna tveganja za javno zdravje, zdravje rastlin in živali, med drugim zaradi širjenja škodljivcev in bolezni; ker te prakse spodkopavajo lojalno konkurenco in neposredno ogrožajo zaposlovanje v kmetijstvu, prehransko varnost ter sposobnost preživetja podeželskih gospodarstev v EU;

N. ker je EU nelojalno konkurenco in regulativne vrzeli v e-trgovanju začela obravnavati z zakonodajo o digitalnih platformah, varnosti izdelkov, nadzoru trga in carinsko reformo; ker je učinkovito izvajanje teh ukrepov bistveno za zaščito konkurenčnosti in delovnih mest v EU;

O. ker se z Direktivo (EU) 2024/825 o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[10] povečuje varstvo pred nepoštenimi poslovnimi praksami in izboljšujejo obveščanje o vidikih trajnostnosti, kot so

---

10 Direktiva (EU) 2024/825 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2024 o spremembi direktiv 2005/29/ES in 2011/83/EU v zvezi s krepitvijo vloge potrošnikov za zeleni prehod z boljšim varstvom pred nepoštenimi praksami in boljšim obveščanjem (UL L, 2024/825, 6.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

vplivi na okolje, raba energije, popravljivost in trajnost izdelkov, tudi tistih, ki se prodajajo prek spletnih tržnic, njeno hitro in dosledno izvajanje pa je ključno, da se zagotovijo ozaveščene odločitve potrošnikov in lojalna konkurenca;

1. obžaluje, da nelojalna konkurenca podjetij iz tretjih držav, v nekaterih primerih tudi tistih, ki prejemajo velike državne subvencije, povzroča izgubo delovnih mest v EU in močno ogroža evropska podjetja, pogosto mala in srednja ter družinska podjetja, ki skrbijo za medgeneracijski prenos spretnosti, znanja in kapitala; opozarja, da Komisija pogosto prejema prošnje za podporo iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce, kar kaže na odpuščanje delavcev in zapiranje podjetij EU, ker ta niso mogla konkurirati uvozu iz tretjih držav, ki ne spoštujejo varnostnih, okoljskih in delovnih standardov EU;

2. izraža resne pomisleke glede nelojalne konkurence zaradi platform za e-trgovanje s sedežem zunaj EU, ki izkoriščajo regulativne vrzeli, ogrožajo varnost potrošnikov ter izkrivljajo enotni trg; poziva, naj se določijo jasnejša pravila o poreklu izdelkov, sledljivosti in identifikaciji odgovornih gospodarskih subjektov, vključno s strožjim uveljavljanjem oznake CE ter opredelitvama „proizvajalec“ in „uvoznik“, da bi se podprla lojalna konkurenca za podjetja EU, zlasti mala in srednja podjetja;

3. poudarja, da hiter porast nakupov prek spletnih platform s sedežem zunaj EU spremljajo znatni izzivi glede varnosti in skladnosti izdelkov s pravili notranjega trga; poudarja, da se s temi praksami ustvarja nepoštena prednost za platforme s sedežem zunaj EU, kar pomeni pritisk na evropska podjetja, zlasti mala, srednja in mikro podjetja; poudarja, da za proizvajalce iz EU veljajo strožje zahteve o nadzoru trga kot za prodajalce iz tretjih držav, ki prodajajo prek e-trgovanja; poudarja, da se zaradi uvoza neskladnega blaga nizke vrednosti zmanjšuje tržni delež EU in izgubljajo delovna mesta;

4. ponovno opozarja, da imajo potrošniki pravico do zanesljivih informacij o poreklu izdelkov, in meni, da bi večini potrošnikom na notranjem trgu obvezno označevanje države porekla koristilo pri hitrem sprejemanju ozaveščenih odločitev o njihovih nakupih;

5. meni, da je dosledno in pravočasno izvajanje pravnega reda EU, ki velja tako za spletna podjetja kot tista, ki ne poslujejo prek spleta, ključno za spoprijemanje s hudimi in škodljivimi vplivi neskladnih, nevarnih in ponarejenih izdelkov, ki jih potrošnikom ponujajo podjetja iz tretjih držav; poudarja, kako pomembna so orodja za izvrševanje, med drugim ustrezne sankcije in hitrejše uvajanje začasnih ukrepov, zlasti v primerih ponavljajočih se, hudih in sistemskih kršitev prava EU;

6. poudarja, da je treba pri carinski reformi in reformi nadzora trga

nepoštene poslovne prakse obravnavati tako, da se odpravijo regulativne vrzeli v veljavnem zakonodajnem okviru, malim in srednjim podjetjem pa zagotovi izrecna podpora s tem, da se zmanjšajo nepotrebna upravna bremena, pospešijo postopki carinjenja za skladne subjekte iz EU, viri pa usmerijo na pošiljke z visokim tveganjem s platform ali od prodajalcev, ki stalno kršijo predpise; poudarja, da mala in srednja podjetja v primerjavi z velikimi platformami ali izvozniki iz tretjih držav ne bi smela biti v slabšem položaju;

7. priznava nedavna prizadevanja Komisije za zmanjšanje upravnih bremen za podjetja EU; poziva Komisijo, naj si še bolj prizadeva za izboljšanje regulativnega okvira, da se preprečijo morebitni negativni učinki na gospodarsko konkurenčnost EU, in poziva k nadaljnjim prizadevanjem za podporo industriji, tehnološki suverenosti in zaposlovanju v EU;

8. priporoča, naj se okrepijo carinski organi in organi za nadzor trga, izboljša njihovo usklajevanje in povečajo sredstva zanje, vključno s ciljnim nadzorom kategorij izdelkov z visokim tveganjem, naložbami v nova orodja (npr. umetno inteligenco, blokovno verigo), okrepljeno preizkušanje ter potrebno usposabljanje zaposlenih;

9. pozdravlja odpravo oprostitve davka na dodano vrednost in izvzetja od carin za pošiljke malih vrednosti za pošiljke v vrednosti pod 150 EUR, ki se iz tretje države pošljejo potrošniku v EU, o kateri se je nedavno dogovoril Svet; poudarja, kako pomemben je Urad evropskega javnega tožilca, ki ga podpirajo carinski organi, pri spoprijemanju s carinskimi kršitvami v čezmejnih preiskavah, med drugim v preiskavah goljufivih deklaracij iz e-trgovanja in prenizkega vrednotenja, pa tudi pri spoprijemanju z izogibanjem nadzoru in izbiro najugodnejših sodišč;

10. poudarja, da je hitra uvedba digitalnega potnega lista izdelkov, zlasti za več kritičnih izdelkov, ki se prodajajo prek spleta, nujna za boljše izvrševanje obstoječe zakonodaje; poziva Komisijo, naj nemudoma sprejme potrebno sekundarno zakonodajo o digitalnem potnem listu izdelkov, zlasti za tekstilne izdelke, obutev, tudi tisto, ki je izdelana iz ekološkega usnja, izdelke za otroke, kozmetiko, elektroniko in druge izdelke z visokimi stopnjami neskladnosti in povezanimi tveganji;

11. poziva Komisijo, naj podjetja iz EU zaščiti pred nelojalno konkurenco proizvajalcev iz tretjih držav, da bi se ohranila delovna mesta v EU in povečala strateška neodvisnost, s čimer bi poskrbeli, da bi se bila sposobna odzivati na morebitne krize, kot je bila pandemija covida-19; obžaluje izgubo delovnih mest zaradi nelojalne konkurence podjetij iz tretjih držav, ki pri svojem delovanju kršijo varnostne, okoljske in delovne standarde EU, kar jim pogosto omogočajo spletne platforme, ki neskladnim izdelkom olajšujejo vstop na trg EU; poudarja, da mora najpomembnejše vodilo ostati varnost izdelkov,

zlasti izdelkov za otroke;

12. je zaskrbljen, ker se prodajalci, ki ne izpolnjujejo zahtev, pogosto izognejo učinkovitim sankcijam; poziva Komisijo in države članice, naj bolj usklajeno izvršujejo veljavno pravo EU, vključno s kaznimi in prepovedmi, v vseh prodajnih kanalih, da bi bilo lahko nevarno in neskladno blago nemudoma umaknjeno, kršitelji pa kaznovani; poudarja, da je okrepljeno izvrševanje nujno, da bi prodajalcem iz tretjih držav preprečili sistematično nelojalno nižanje cen glede na skladna podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, ki vlagajo v izpolnjevanje obveznosti iz predpisov EU o varnosti, trajnostnosti in kakovosti, ki se jim prodajalci iz tretjih držav lahko izogibajo;

13. obžaluje, da nekatere velike spletne platforme s sedežem zunaj EU uporabljajo poslovni model, ki temelji na hitri in obsežni proizvodnji in distribuciji blaga, neskladnega z varnostnimi in okoljskimi standardi EU; poudarja, da take prakse pomenijo socialni in okoljski damping; poziva Komisijo, naj poskrbi za strogo spoštovanje socialne in okoljske zakonodaje EU ter ozavešča o okoljskih, zdravstvenih in socialnih vplivih nepoštenih poslovnih praks;

14. poudarja, da morajo spletne tržnice zagotoviti preglednost in odgovornost v celotni uvozni dobavni verigi e-trgovanja, tudi glede tretjih prodajalcev, ki ciljajo potrošnike iz EU, ter poskrbeti za skladnost s predpisi EU glede varnosti in izdelkov; podpira koncept „domnevnega uvoznika“, z uporabo katerega bi zagotovili, da bi bili izdelki, ki vstopajo v EU, skladni s predpisi EU, tudi če ima prvotni izvoznik sedež zunaj EU;

15. poudarja, da je pomembno, da se preverja identiteta prodajalcev, da so na voljo zahtevane informacije o skladnosti, vključno z oznakami CE in identifikacijo odgovornih gospodarskih subjektov s sedežem v EU, ter da se neskladni ali napačno označeni izdelki nemudoma odstranijo; zahteva, da platforme poskrbijo za polno sodelovanje s pristojnimi organi, tudi tako, da zagotovijo ustrezne podatke o prodajalcih iz tretjih držav ter omogočajo inšpekcijske preglede, odpoklice in odškodnine potrošnikom; ugotavlja, da lahko izpolnjevanje prek centrov s sedežem v EU prispeva k učinkovitejšemu nadzoru;

16. poziva Komisijo, naj dejavno ukrepa ter nemudoma uporabi ciljno usmerjene instrumente trgovinske zaščite, med drugim protidampinške in protisubvencijske preiskave, da bi se zoperstavila škodljivim učinkom nepoštene konkurence na trgovce na drobno, mala in srednja podjetja ter industrijo s sedežem v EU, saj ti ne morejo konkurirati umetno nizkim cenam, ki so posledica dampinških praks z državno podporo v tretjih državah; poziva Komisijo, naj pritožnikom zagotovi polno podporo, kadar so na voljo dokazi o dampingu in subvencijah, ter poskrbi za poenostavljene postopke za male proizvajalce;

17. poziva Komisijo, naj pospeši carinsko reformo, med drugim tako, da odpravi oprostitve za uvoz blaga male vrednosti ter uvede pristojbine za obdelavo ali evidentiranje, ki bodo skladne s predpisi Svetovne trgovinske organizacije; poudarja, da bi morale take pristojbine in dajatve prispevati h kritju povečanih stroškov carinskih organov zaradi nadzora; poudarja, kako pomemben je pristop na ravni EU, da se preprečita razdrobljenost in čezmejno nakupovanje ter zagotovi poštena konkurenca; poudarja, da je okrepljena carinska reforma, vključno z izboljšanimi sredstvi za spremljanje ter ciljno usmerjenim nadzorom, ključna, da se prepreči nepošten uvoz, obenem pa zavarujejo pravice potrošnikov in cenovna dostopnost; poziva Komisijo, naj okrepi ciljno usmerjene ukrepe podpore EU za sektorje, ki so močno prizadeti zaradi nepoštenega uvoza, kot so dostop do sredstev EU, podpora za inovacije, razvoj spretnosti in programi za diverzifikacijo izvoza;

18. poziva k okrepljenim mehanizmom za pravna sredstva za potrošnike, ki bodo potrošnikom iz EU omogočali vračila, zamenjavo ali pravna sredstva za nevarno ali neskladno blago, ki ga kupijo od prodajalcev iz tretjih držav; podpira vzpostavitev spletnega vmesnika EU za pritožbe potrošnikov, ki bo enostaven za uporabo in dostopen v vseh jezikih EU ter bo državljanom omogočal hitro ukrepanje, če bodo njihove pravice kršene; poziva, naj se oblikuje kampanja ozaveščanja na ravni EU, s katero se bodo spodbujali odgovorno potrošništvo in izdelki s poreklom iz EU ter poudarjale njihove socialne, okoljske in varnostne prednosti, obenem pa spodbuja Komisijo, naj okrepi svojo podporo otoškim regijam, da bi se jim omogočil dostop do izdelkov EU;

19. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu ter nacionalnim vladam in parlamentom držav članic.